

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 17/2005 vp

Hallituksen esitys laeiksi tuloverolain 9 §:n ja rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 24 päivänä toukokuuta 2005 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi tuloverolain 9 §:n ja rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta (HE 64/2005 vp).

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Tomi Viitala, valtiovarainministeriö
- ylitarkastaja Ilkka Niskanen, Verohallitus

- veropoliittinen asiamies Virpi Pasanen, Elinkeinoelämän keskusliitto
- osastopäällikkö Hannele Ranta-Lassila, Keskuskauppakamari
- hallituksen puheenjohtaja Kari Rytkönen, Suomen pääomasijoitusyhdistys ry
- veroasiantuntija Leena Romppainen, Suomen Yrittäjät ry
- lakiasiain johtaja Vesa Korpela, Veronmaksajain Keskusliitto ry.

Valtiovarainministeriö on toimittanut kirjallisen lausunnon.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry ja Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry ovat ilmoittaneet, että niillä ei ole huomauttamista asiaan.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolakia ja rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annettua lakia. Suomalaisen kommandiittiyhtiömuotoisen pääomarahaston rajoitetusti verovelvollista äänetöntä yhtiömiestä, johon sovelletaan kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevaa sopimusta,

ehdotetaan verotettavaksi osuudestaan tällaisen yhtymän tuloon vain siltä osin kuin kyseessä oleva tulo olisi Suomesta suoraan saatuna veronalaista tuloa.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Hallituksen esityksen tarkoituksena on saattaa ulkomaisen pääomasijoittajan suomalaisen kommandiittiyhtiömuotoisen pääomarahaston kautta tekemä sijoitus suomalaiseen kohdeyritykseen verotuksellisesti samaan asemaan kuin vastaava suora sijoitus. Nykylainsäädäntöön sisältyvä epäneutraalisuus näiden kahden sijoitustavan välillä on näin tarkoitus poistaa. Esitys perustuu hallitusohjelmaan, ja sen tavoitteena on lisätä ulkomaista riskisijoituspääomaa Suomessa.

Esitykseen on suhtauduttu valiokunnan asiantuntijakuulemisessa lähtökohtaisesti myönteisesti. Suomalaisiin kommandiittiyhtiömuotoisiin pääomasijoitusrahastoihin on kohdistunut mielenkiintoa ulkomailta, mutta toistaiseksi rahastoissa ei ole ollut ulkomaisia osakkaita. Tilanteen uskotaan parantuvan lakiesityksen myötä, vaikka esityksen suoranaisia vaikutuksia esimerkiksi olemassa olevan rahastokannan muutoksiin on sinänsä hankala seurata. Asiantuntijakuulemisessa on lisäksi tähdennetty sen merkitystä, mistä rahastoyhtiöitä hallinnoidaan. Lainmuutos on omiaan parantamaan toimialan kehittämismahdollisuuksia myös Suomessa.

Esitystä on kritisoitu lähinnä käytännön tilanteisiin nähden mutkikkaasta säätämistavasta. Yksinkertaisempaan on pidetty esimerkiksi täyden verovapauden mallia tai sitä, ettei ulkomaiselle äänettömälle yhtiömiehelle syntyisi tänne lainkaan kiinteää toimipaikkaa pelkän pääomasijoituksen perusteella. Valtiovarainministeriö on katsonut kuitenkin, etteivät vaihtoehdot ole perusteltuja; täydellinen verovapaus merkitsisi erityistä verokannustinta ja johtaisi erityisesti osinkotulojen osalta epäneutraaliin kohteluun suhteessa muihin toimialoihin ja verovelvollisiin. Luopuminen kiinteästä toimipaikasta voisi aiheuttaa puolestaan epävarmuutta eri tulotyyppien veronalaisuudesta Suomessa verosopimusten nojalla.

Valiokunta katsoo saamansa selvityksen perusteella, että esityksen peruslinjaus on perusteltu ja hyväksyttävä. Vaikka sääntely on jossain määrin raskas, lainkohtia soveltaisivat rahoituslalla toimivat erityisyhtiöt ja -ammattilaiset. Tähän suhteutettuna ja säätämisen kohteena olevan aihepiirin vaativuus huomioon ottaen valiokunnalla ei ole huomautettavaa myöskään esityksen lainsäädäntötekniiseen asuun.

Kritiikki on kohdistunut toisaalta nyt ehdotusta osittaisesta verovapausmallista aiheutuvaan mahdolliseen osinkotulon lähdeverotukseen. Vuosittaista lähdeverotusta on pidetty asiantuntijakuulemisessa pikemmin poikkeuksena kuin sääntönä ja lain kirjoittamistapaa sen vuoksi lähtökohdiltaan epäkäytännöllisenä. Valtiovarainministeriön tietojen mukaan pääomarahastot jakavat kuitenkin saamansa tulot joko jo verovuoden aikana yksityisottoina tai viimeistään verovuoden päätyttyä voitto-osuuksina yhtiömiehilleen. Lähdeveron perimisvelvollisuus puolestaan määräytyy voimassa olevan lähdeverolain 9 §:n mukaan silloin, kun lähdeveron alainen määrä maksetaan asianosaiselle tai merkitään tilille hänen hyväkseen. Näin lähdeveron perimisvelvollisuus kytkeytyisi siis joko voitto-osuuden maksamiseen tai yksityisottoon. Toisijaisesti lähdevero voitaisiin panna maksuun lain 16 §:n 2 momentin nojalla, kuten myös hallituksen esityksessä on todettu. Valtiovarainministeriö on pitänyt kommandiittiyhtiölle asetettua lähdeveron perimisvelvollisuutta näillä perusteilla asianmukaisena ja verotuksen toimitamista tehostavana toimenpiteenä. Valiokunta yhtyy tähän näkemykseen ja katsoo, etteivät ehdotetut muutokset anna aihetta muuttaa ehdotuksen sisältöä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2005

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Olavi Ala-Nissilä /kesk	Markku Rossi /kesk
vpj.	Matti Ahde /sd	Anni Sinnemäki /vihr
jäs.	Christina Gestrin /r	Kari Uotila /vas
	Kyösti Karjula /kesk	vjäs. Arto Bryggare /sd
	Jari Koskinen /kok	Timo Kalli /kesk
	Maija-Liisa Lindqvist /kesk	Bjarne Kallis /kd
	Pekka Nousiainen /kesk	Mikko Kuoppa /vas
	Pirkko Peltomo /sd	Aulis Ranta-Muotio /kesk.
	Virpa Puisto /sd	

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut
valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.